

دومین کنگره علمی پژوهشی - دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

بررسی وضعیت شاخص های بهداشت محیط در بیمارستان های شهر اردبیل

جمال سهرابی اول^۱، اکبر عزیزی^۱، مهدی شاکر^۱، سیدناصر عطایی^۲، عزیزه عالی پناه^۲، مرتضی عالیقدری^۴

- ۱- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران
  - ۲- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران
  - ۳- گروه زیست شناسی آموزش و پرورش منطقه سرعین، اردبیل، ایران
  - ۴- نویسنده مسئول: گروه مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران
- E-mail: m.alighadri@arums.ac.ir

چکیده

مقدمه و هدف: خدمات بهداشت محیط (آب، فاضلاب، پسماند...) یکی از مهمترین خدمات تخصصی پایه در بیمارستان می باشد. این پژوهش به منظور تعیین وضعیت شاخص های بهداشت محیط در بیمارستان های شهر اردبیل در سال ۱۳۸۹-۱۳۸۸ انجام گرفت.

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، داده ها از طریق مشاهده، مصاحبه، تکمیل چک لیست و آنالیز کیفی آب در بیمارستان های شهر اردبیل (۶ بیمارستان) جمع آوری و تجزیه و تحلیل (مقایسه با استانداردها) گردید.

نتایج: ۵۰٪ بیمارستان ها فاقد مخزن ذخیره آب بود. کیفیت آب مصرفی در بیمارستان ها با معیارهای وزارت نیرو مطابقت داشته و میزان کلر آزاد باقیمانده در ۸۰٪ تست ها خارج از استاندارد بود. بهره برداری درست از تصفیه خانه های موجود (۲ تصفیه خانه فاضلاب) انجام نمی گرفت. سرانه تولید پسماند بیمارستانی ۳/۵ - ۰/۸ کیلوگرم به ازای هر تخت در روز برآورد گردید. در تمام بیمارستانها، زباله های عفونی از غیر عفونی تفکیک و برای جمع آوری زباله های نوک تیز و برنده از Safety Box استفاده می شد. جایگاه ذخیره موقت و دفع نهایی پسماند در تمام بیمارستان ها با معیارهای موجود مطابقت نداشت. ۱۰۰٪ و ۶۵٪ شاغلین در آشپزخانه بیمارستان ها به ترتیب دارای گواهی شرکت در دوره ویژه بهداشت عمومی و کارت معاینه پزشکی بودند. ۵۰٪ زخمشویخانه بیمارستان ها از لحاظ ساختمانی با آئین نامه تطابق نداشته و در ۵۰٪ بیمارستان ها، البسه عفونی از غیر عفونی جداگانه جمع آوری و شسته می شد. سرویس های بهداشتی آزمایشگاه ها و اتاق های عمل شرایط بهداشتی مطلوب تری نسبت به بقیه واحدها و بخش ها داشت. بدترین وضعیت موجود در این خصوص، مربوط به اورژانس ها بود.

نتیجه گیری: وضعیت بهداشت محیط بیمارستان های مورد مطالعه در اکثر شاخص ها با آئین نامه ها و معیارهای موجود مطابقت نداشته و نیازمند برنامه ریزی در جهت ارتقای وضعیت موجود است.

واژه های کلیدی: بهداشت محیط، بیمارستان، اردبیل